

PRIPOROČILA ZA ODVZEM BRISA NAZOFARINKSA NA SARS-CoV-2 PRI OTROCIH, KI NE POTREBUJEJO BOLNIŠNIČNEGA ZDRAVLJENJA

(Klinika za infektivne bolezni in vročinska stanja, UKC Ljubljana, Sekcija za primarno pediatrijo, Pediatrična klinika Ljubljana, Ministrstvo za zdravje, Nacionalni inštitut za javno zdravje), 10. 9. 2020

1. Indikacije za bris nazofarinksa na SARS-CoV-2 pri otroku

- 1.1. Otroci, ki so v vrtcu ali prvi triadi osnovne šole (OŠ) z nahodom (izcedek iz nosu, zamašen nos, kihanje, bolečine v žrelu) ali gastrointestinalnimi težavami (GIT) (bruhanje, driska), ne potrebujejo brisa na SARS-CoV-2, razen v primeru, da se sočasno pojavi:
 - vročina (telesna temperatura 38 st. C ali več) in/ali
 - katerikoli od drugih simptomov bolezni, ki ustrezajo klinični sliki covid-19 (kašelj, dispneja, glavobol, izguba vonja ali okusa, GIT, znaki okužbe zgornjih dihal ob GIT);
 - ali je bil otrok v stiku z osebo, ki je imela dokazano ali možno okužbo s SARS-CoV-2, v času 14 dni pred nastopom prehladnih znakov
 - ali da je otrok del epidemiološke poizvedbe ali je zbolel v času karantene
 - v posebnih primerih po dogovoru med starši in zdravnikom.
- 1.2. Otroke, ki imajo simptome ali znake, naštete v alinejah oz. stanje iz zadnjih treh alinej napotimo na bris nazofarinksa na SARS-CoV -2. Do izvida brisa ostane doma otrok z enim od staršev, ki nima dejavnikov tveganja za težji potek covid-19. Ostali družinski člani naj ves čas upoštevajo vse preventivne ukrepe (ustrezna razdalja, higiena rok in nošenje maske v vseh zaprtih prostorih, tudi razredu). V primeru pojava prvih znakov bolezni, naj ostanejo doma.
- 1.3. Bris nazofarinksa na SARS-CoV-2 je ne glede na starost indiciran pri vseh otrocih od četrtega razreda OŠ dalje s prehladnimi znaki ali gastrointestinalno simptomatiko ali katerim od znakov, ki so našteti zgoraj.
- 1.4. Bris nazofarinksa na SARS-CoV-2 je indiciran pri otrocih, ki imajo dejavnike tveganja za težji potek bolezni, ki se šolajo ali bivajo v socialno-varstvenih zavodih in CIRIUS-ih, ob nastopu kakršnihkoli znakov okužbe dihal ali GIT.
- 1.5. Otroci z znanim alergijskim rinitisom ali astmo ne potrebujejo brisa nazofarinksa na SARS-CoV-2, če starši in izbrani pediater ocenijo, da gre za zagon bolezni zaradi alergije. V primeru, da so prisotni drugi znaki virusne bolezni ali so bili v stiku z osebo, ki je imela dokazano ali možno okužbo s SARS-CoV-2, v času 14 dni pred nastopom bolezni ali živi z osebo, kateri je odrejena karantena; ali kadar je otrok del epidemiološke poizvedbe ali je zbolel v času karantene, je potreben bris nazofarinksa.
- 1.6. Otroci, ki živijo v gospodinjstvu, kjer je zbolela odrasla oseba s prehladnimi znaki in čaka na izvid brisa, lahko obiskujejo šolo, če so zdravi (če otrok obiskuje vrtec, je priporočljivo da ostane doma), ob upoštevanju vseh preventivnih ukrepov (ustrezna razdalja, higiena

rok in nošenje maske v vseh zaprtih prostorih, tudi razredu). Do izvida brisa je odrasla oseba doma v izolaciji in maksimalno upošteva higienske ukrepe (higiena rok, zračenje, fizična distanca- kolikor je to možno).

- 1.7. V primeru, da v istem gospodinjstvu ali skupini (vrtec, šola) zbolijo več otrok z enakimi simptomi, ni potrebno, da se naredi bris pri vseh otrocih (razen, če so imeli ostali otroci stik z osebo, ki bi lahko prebolevala covid-19). Če je bris pozitiven, se ravnamo po navodilih epidemiologa.
- 1.8. Kadar v istem gospodinjstvu istočasno zbolita starš in otrok, naj se naredi bris pri odrasli osebi.

2. Varstvo otrok/ priporočen čas domače nege

- 2.1. Svetujemo, da otrok z nahodom ostane v domači negi vsaj 3 dni od začetka bolezni. Odsvetujemo kontakt s starejšimi družinskimi člani (> 60 let) ali kroničnimi bolniki.
- 2.2. Asimptomatski družinski člani otroka z nahodom niso v karanteni, upoštevajo pa vse preventivne ukrepe (ustrezna razdalja, higiena rok in nošenje maske v vseh zaprtih prostorih, tudi razredu).
- 2.3. Otrok z nahodom gre lahko v vrtec/šolo po treh dneh bolezni, če se ne razvijejo drugi simptomi/znaki bolezni, ki ustrezajo definiciji covid-19 in če je splošno počutje otroka dobro (normalna aktivnost, primeren apetit, uživanje tekočine). V primeru, da zbolijo drugi družinski člani, priporočamo bris na SARS-CoV-2 pri odrasli osebi, otrok pa naj do izvida brisa ostane doma.
- 2.4. Otroci z GIT gredo lahko v vrtec/šolo 48 ur po umiritvi vseh simptomov bolezni, če se ne razvijejo drugi simptomi bolezni, ki ustrezajo definiciji covid-19 in če je splošno počutje otroka dobro (normalna aktivnost, primeren apetit, uživanje tekočine). V primeru, da zbolijo drugi družinski člani s simptomi covid-19, je potreben bris na SARS CoV-2 pri odrasli osebi, otrok pa naj do izvida brisa ostane doma.
- 2.5. Otroke v karanteni lahko varujejo zdrave odrasle osebe, ki so mlajše od 60 let in nimajo kroničnih obolenj ali drugih dejavnikov tveganja za težji potek covid-19.

3. Otroci zdravstvenih delavcev, zaposlenih v socialno-varstvenih ustanovah in obeh CIRIUS-ih

- 3.1. V interesu vsega prebivalstva je ohranitev delujočega zdravstvenega sistema. Prvi, ki smo za to odgovorni, smo zdravstveni delavci. Zaradi tega se za otroke zdravstvenih delavcev

in zaposlenih v socialno-varstvenih ustanovah ter obeh CIRIUS-ih priporoča odvzem brisa na SARS-CoV-2 ob najmanjšem sumu na covid-19. Bris naj se odvzame čimprej in se jih obravnava prednostno. Do izvida brisa naj en starš ostane z otrokom doma, drugi (tudi, če je zdr. delavec) gre lahko v službo, če je asimptomatski. Upoštevati mora vse preventivne ukrepe (ustrezna razdalja, higiena rok in nošenje maske) ter zmanjšati število socialnih stikov. Posebej poudarjamo, da moramo zdravstveni delavci upoštevati vse preventivne ukrepe povsod v službi, ne le ob stikih z bolniki!